

با حضور وزیر اقتصاد صورت گرفت؛

برگزاری دومین جلسه کارگروه اقتصادی شورای عالی ایرانیان مقیم خارج از کشور در سال جاری

اقتصاد کیش - دومین جلسه کارگروه اقتصادی شورای عالی ایرانیان مقیم خارج از کشور در سال ۱۴۰۲ با حضور وزیر امور اقتصادی و دارایی برگزار شد. به گزارش اقتصاد کیش در ابتدای این جلسه که در محل وزارت اقتصاد برگزار شد، علی فکری رئیس سازمان سرمایه‌گذاری و کمک‌های اقتصادی و فنی ایران، گزارشی در خصوص سرمایه‌گذاری خارجی مصوب در دولت سیزدهم ارائه کرد.

بنسار این گزارش، حجم سرمایه‌گذاری خارجی مصوب (جلب) طی دولت سیزدهم، معادل ۹.۲ میلیارد دلار در قالب ۵۲۳ طرح بوده است.

بر این مبنای، حجم سرمایه‌گذاری خارجی مصوب (جلب) ایرانیان مقیم خارج از کشور، در طول دولت سیزدهم نیز معادل ۸۹۶ میلیون دلار در قالب ۷۸ طرح بوده است.

این گزارش حاکی است، تشریح «عمده اقدامات انجام شده در حوزه جذب سرمایه‌گذاری خارجی» و نیز «عمده مشکلات فراوانی برای جذب منابع مالی ایرانیان مقیم خارج از کشور» دستور کار دیگر این جلسه بود. بنا بر این گزارش، «بررسی راه‌های ورود سرمایه، تضمین و واگذاری سرمایه در داخل کشور و همچنین تهیه آیین‌نامه نقل و انتقال برای ایرانیان خارج از کشور» که در جلسه پیشین شورای عالی با حضور رئیس جمهور مصوب شده بود، بعنوان یکی از اقدامات این شورا عنوان شد.

در این گزارش می‌خوانیم، در ادامه جلسه کارگروه تخصصی اقتصادی و بازرگانی شورای عالی ایرانیان مقیم خارج از کشور با وزیر اقتصاد، پیشنهادهایی برای ارتقاء جذب منابع مالی ایرانیان مقیم و توسعه تجارت مطرح و با اصلاحاتی، مورد موافقت اعضای جلسه قرار گرفت.

تأسیس کارگزاری‌ها (آژانس‌های) جذب سرمایه‌گذاری خارجی برای ایرانیان مقیم خارج از کشور

و ارائه متن مصوبه پیشنهادی جهت طرح در شورای عالی ایرانیان مقیم، از جمله پیشنهادهای مطرح‌شده در این جلسه بود.

بر این مبنای، سازمان سرمایه‌گذاری و کمک‌های فنی و اقتصادی ایران مجاز می‌شود، مجوز تأسیس کارگزاری (آژانس‌های) جذب سرمایه‌گذاری خارجی برای ایرانیان مقیم خارج از کشور را صادر کند.

بر این اساس، آیین‌نامه اجرایی تشکیل کارگزاری‌های مذکور، پس از تصویب این قانون در مجلس شورای اسلامی توسط وزارت امور اقتصادی و دارایی و وزارت امور خارجه تهیه و به دولت، ارائه خواهد شد.

دیدگاه ...

الزام‌های بازننگری قانون چگونگی اداره مناطق آزاد تجاری صنعتی

دکتر سعید پورعلی

تحلیل و بررسی عملکرد اقتصادی مناطق آزاد تجاری صنعتی جمهوری اسلامی ایران شامل موارد ذیل می‌باشد.

۱- معافیت‌های مناطق آزاد مخصوصاً معافیت‌های مالیاتی و گمرکی مندرج در مواد (۱۳) و (۱۴) قانون چگونگی اداره مناطق آزاد، صرفاً به فعالیت‌هایی تعلق گیرد که در حوزه اهداف مولد (در انطباق با اهداف بند «۱۱» سیاست‌های کلی اقتصاد مقاومتی) صورت می‌پذیرد و سایر فعالیت‌های ناسازگار با این اهداف، از هرگونه امتیاز و معافیت مالی محروم شوند.

۲- منابع مالی مناطق آزاد که از طریق واردات و فعالیت‌های تجاری حاصل می‌شود، محدود شده و روش‌های جایگزین از جمله مشوق‌های صادراتی در نظر گرفته شود.

۳- منابعی مشخص و در مدت محدود به منظور توسعه زیرساخت‌های متناسب با اهداف مولد در مناطق آزاد، از طرف دولت تخصیص داده شود.

۴- مناطق آزاد در وسعتی محدود، دارای زیرساخت متناسب با اهداف تخصصی و خارج از مناطق شهری یا روستایی دارای سکنه ایجاد شوند.

۵- جایگاه ایجاد مناطق آزاد در اسناد بالادستی کشور از جمله اسناد استراتژی توسعه صنعتی و سند آمایش سرزمینی مشخص شود و هرگونه ایجاد منطقه آزاد جدید براساس نیازهای مشخص شده در اسناد فوق‌الذکر باشد.

۶- سیاستگذار باید ملایم‌تر در مناطق آزاد را انتخاب کند و ادامه و وضعیت فعلی که مناطق آزاد هم‌زمان نقش توسعه منطقه‌ای و تولید و صادرات را برعهده دارند از کارآمدی لازم برخوردار نیست.

دبیر شورای عالی مناطق آزاد بدون شفاف‌سازی محورهای «لاایحه» بازننگری و اصلاح قانون چگونگی اداره مناطق آزاد تجاری - صنعتی صرفاً به بیان کلیاتی چون «لاایحه بازگشت اساسی به نظریه پایه مناطق آزاد و ویژه اقتصادی است»، «لاایحه برای اصلاح انحرافات قانونی نسبت به آنچه که تئوری مناطق است»، «لاایحه تمامی انحرافات اساسی و کلاسیکی که متوجه این مناطق است را هدف گرفته است»، «لاایحه کمک بزرگی به متولیان مناطق آزاد و بخش خصوصی خواهد کرد» و «لاایحه برای سرمایه‌گذاران و فعالان اقتصادی مزیت‌های فراوانی نیز خواهد داشت» بسنده کرده است.

سخن گفتن از «انحرافات اساسی و کلاسیک» در مورد مناطق آزاد، آن‌هم توسط دبیرشورای عالی مناطق آزاد به نوعی تأیید محتوا و ادعای گزارش مرکز پژوهش‌ها در مورد عملکرد اقتصادی مناطق آزاد است. همین همسویی بین سخنان دبیر شورای عالی مناطق آزاد و مرکز پژوهش‌های

جذب سرمایه‌گذاری خارجی و انتقال فناوری‌های پیشرفته عمل کرده و آثار مثبت آن را در اقتصاد ملی شاهد باشیم. علاوه بر این گزارش به استناد بند ۱۱ سیاست‌های کلی اقتصاد مقاومتی، اهداف اصلی ایجاد و توسعه مناطق آزاد در کشور را انتقال فناوری‌های پیشرفته، گسترش و تسهیل تولید، صادرات کالا و خدمات و تأمین نیازهای ضروری و منابع مالی از خارج می‌داند.

به نظر می‌رسد هم‌اکنون بازننگری و اصلاح قانون چگونگی اداره مناطق آزاد تجاری صنعتی در دو قالب «طرح» و «لاایحه» از سوی نمایندگان مجلس و دولت در حال پیگیری است. البته به نظر می‌رسد، به نتیجه رسیدن این اقدام در قالب طرح امکان‌پذیر نباشد ولی قطعاً گزارش‌های تهیه شده در مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی یکی از منابع اصلی بازننگری و اصلاح قانون خواهد بود. براساس آنچه مرکز پژوهش‌های مجلس تاکنون منتشر کرده است، محورهای اصلی پیشنهادی بازننگری و اصلاح قانون چگونگی اداره مناطق آزاد تجاری صنعتی شامل موارد ذیل خواهد بود.

۱- بازننگری در معافیت‌های مالیاتی مناطق
۲- اصلاح نحوه تأمین مالی به ویژه برای تکمیل زیرساخت‌های اساسی

۳- بازننگری در واگذاری کامل امور حاکمیتی به این مناطق (مدیریت یکپارچه و متمرکز) و تمرکز بر وظایف تخصصی.

۴- بازننگری در محدوده مناطق آزاد ناظر به خارج کردن نقاط جمعیتی و شهری از محدوده مناطق آزاد و حذف نقاط منصل

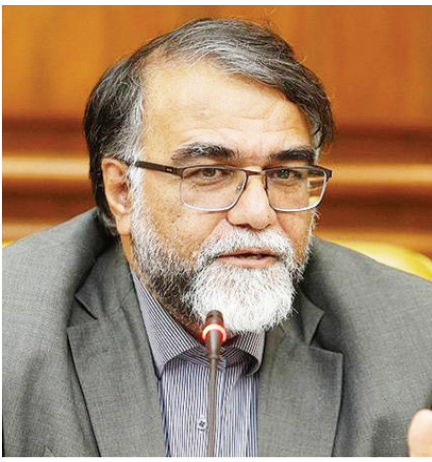
۵- تأکید بر محورسازی مناطق آزاد
۶- مدیریت کالاهای وارداتی به مناطق آزاد
۷- الزام مناطق آزاد به شفافیت آماری و اطلاعات

محورهای هفت‌گانه پیشنهادی مجلس برای بازننگری و اصلاح قانون، با این پیش‌فرض مطرح می‌شود که مناطق آزاد در رسیدن به اهداف ناکام بوده و به دروازه واردات و در شکل بیانی تندتر مبادی ورود قاچاق تبدیل شده‌اند. اعتبار علمی گزارش مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی در مورد عملکرد اقتصادی مناطق آزاد تجاری صنعتی کشور به شدت زیر سؤال است و روزنامه اقتصاد کیش در گزارش «چه کسی و چگونه عملکرد مناطق آزاد را ارزیابی کرد؟» به نقد و بررسی عالمانه و متقن ادعای مرکز پژوهش‌های مجلس پرداخت. بر همین اساس همه بندهای پیشنهادی سیاستی این گزارش نمی‌تواند مبنای مناسبی برای این بازننگری باشد. مهم‌ترین محورهای پیشنهادی گزارش

حجت‌الله عبدالملکی یکشنبه، سوم دیماه ۱۴۰۲ در آیین افتتاح مجموعه ورزشی کارتنینگ منطقه ویژه اقتصادی سرزمین ایرانیان (آیلند) شهرستان زرنبدیه در جمع خبرنگاران خبر از تهیه «لاایحه» بازننگری در قانون چگونگی اداره مناطق آزاد تجاری و صنعتی داد و گفت این لایحه در حال آماده‌سازی است و مراحل پایانی را طی می‌کند و به نوعی این لایحه بازگشت اساسی به نظریه پایه مناطق آزاد ویژه اقتصادی است. وی گفت: در طول ۳۰ سال گذشته متأسفانه انحرافات قانونی نسبت به آنچه که تئوری مناطق است وجود داشته و با تقدیم این لایحه به دولت و تصویب مجلس، تمامی انحرافات اساسی و کلاسیکی که متوجه این مناطق است اصلاح و لایحه کمک بزرگی به متولیان مناطق آزاد که بخشی از آن‌ها بخش خصوصی هستند، خواهد کرد و برای سرمایه‌گذاران و فعالان اقتصادی مزیت‌های فراوانی نیز خواهد داشت.

پیش از این هم نمایندگان مجلس در تلاش برای تدوین «طرح» بازننگری در قانون چگونگی اداره مناطق آزاد تجاری صنعتی و ویژه اقتصادی بودند. مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی در گزارش اردیبهشت ۱۴۰۰ با عنوان «اصلاح قانون چگونگی اداره مناطق آزاد تجاری - صنعتی مصوب سال ۱۳۷۲» نظرات دستگاه‌های اجرایی به همراه محورهای اصلاح قانون را منتشر کرد. این گزارش با استناد به گزارش عملکرد اقتصادی مناطق آزاد از سال ۱۳۹۲ تا ۱۳۹۸ که دارای ایرادات و نواقص فراوانی بود، حکم به عدم موفقیت مناطق آزاد در رسیدن به اهداف اصلی تأسیس این مناطق داد.

مرور بخش‌های مهم و سیاستی گزارش‌های فوق می‌تواند بیانگر محورهای طرح اصلاح قانون چگونگی اداره مناطق آزاد تجاری صنعتی باشد. در بخشی از این گزارش ریشه اصلی مشکلات در مناطق آزاد به نحوه ایجاد، مدل اداره این مناطق و همچنین وجود اهداف متعددی (پیگیری همزمان اهداف اقتصادی و توسعه منطقه‌ای) که برای این مناطق در قانون تعریف شده، معرفی گردیده است. نویسندگان گزارش بر این باورند که ایجاد مناطقی در محدوده‌هایی وسیع و دارای نقاط جمعیتی، بدون زیرساخت و جانمایی مناسب و همچنین فقدان پیش‌شرط‌های لازم برای رشد تولید و صادرات از ابتدای تأسیس، این مناطق را به سمت عدم تمرکز بر وظایف اصلی و درآمدزایی از محل واردات، فروش زمین و واخذ عوارض سوق داده است. همچنین معتقدند هدف از اعطای مشوق‌ها، معافیت‌ها و ایجاد زیرساخت‌های لازم در این مناطق، آن بوده است که آنها بتوانند به عنوان الگوهای موفق صادرات و تولید در بستر

مجلس شورای اسلامی، نگرانی فعالان اقتصادی و سرمایه‌گذاران مناطق آزاد را بدنبال دارد.

به نظر می‌رسد بازگشت به تئوری مناطق آزاد تجاری صنعتی و ویژه اقتصادی بدون پذیرش این مناطق بعنوان مناطق گذار امکان‌پذیر نباشد. تلفیق دیدگاه‌های معیوب در حوزه پارادایم‌های علمی در حوزه سیاست‌گذاری توسعه، مانع کارآمدی و کارکرد مناسب مناطق آزاد برای تحقق اهداف بوده است. غالب شدن گفتمان سوسیالیستی و تعاونی به جای گفتمان اقتصاد باز و آزاد، بی‌می‌آید که صدای کام‌های آن در آبان ۱۴۰۰ از تریبون پردیس دانشگاه تهران به گوش رسید.

مبانی نظری تأسیس مناطق آزاد با فرآدهای هیجانی که در پردیس دانشگاه تهران بلند شد، نسبتی ندارد. ابلاغ‌های این مبانی روشن و شفاف است. تغییر نگاه اقتصاد دولتی، تعرفه‌ای، حمایتی، خصولتی و غیررقابتی به اقتصاد

بسامحوریت بخش خصوصی، غیر تعرفه‌ای، رقابتی و آزاد، شرط کامیابی مناطق آزاد است. این مناطق گذار در تلاش‌اند است تا با کاهش دخالت دولت، میدان دادن به بخش خصوصی، مقررات زدایی و کاهش بروکراسی و سیاست

درهای باز امکان تسهیل تجارت و بیوستن به بازارهای بین‌المللی را فراهم آورند. سمت‌وسوی بازگشت به نظریه پایه مناطق آزاد به خاطر وابستگی گفتمانی این حوزه توسعه‌ای به پارادایم علمی خود، روشن و شفاف است. ایجاد هر نوع محدودیت و ممنوعیتی که با نظریه پایه در تضاد و تضاد

باشد به کژکارکردی و ناکامی این مناطق در رسیدن به اهداف و ایفای نقش ملی در توسعه کشور، منتهی می‌شود.

بارها بخش خصوصی و فعالان اقتصادی در فضای اصلاح و بازننگری قانون چگونگی اداره مناطق آزاد تجاری صنعتی، اذعان داشته‌اند که همچنان قانون فعلی، مترقی و پیشرو است و خواستار پای بندی حاکمیت به قانون به مثابه میثاق و عهد طرفینی بوده‌اند. حال که این صدا کمتر شنیده می‌شود، از همکاران مشفق و دلسوز در دبیرخانه مناطق آزاد

تجاری صنعتی انتظار می‌رود که در مسیر نهایی سازی لایحه اصلاح و بازننگری قانون چگونگی اداره مناطق آزاد تجاری صنعتی با حساسیت مسیر مشارکت بخش خصوصی و تشکل‌های صنفی را در ساختارهای بازننگری و اصلاح قانون و تدوین لایحه فراهم آورند.

* عضو هیات علمی پژوهشگاه علوم انسانی و اجتماعی جهاددانشگاهی و کارشناس مناطق آزاد تجاری صنعتی

اینجا منطقه امن شماست
بیمه‌های مهندسی و انرژی بیمه ملت

www.melat.ir
۰۲۱-۸۵۳۳۳

بیمه ملت
Mellat Insurance

دانیال کیش
DANYAL KISH
REAL ESTATE

سقفی اندازه قلب من و تو

۰۹۱۲۳۳۱۲۲۲۹
۰۹۳۴۷۶۹۱۲۰۱
۰۷۶۴۴۴۲۰۰۰۵
۰۷۶۴۴۴۶۷۳۰۷

Instagram Danyalamlak

خلیج فارس جزیره کیش

بلوار فردوسی ویلاهای مروارید پلاک ۷۰۱
دانیال پلاس خیابان رودکی پلاک TS۳۵ واحد ۲

روزنامه اقتصاد کیش

۰۹۳۴۷۶۸۰۷۱۴ @eghtesadkish ۰۹۳۴۷۶۸۰۷۱۴ ۰۷۶ ۴۴۴۲۴۹۹۹

اقتصاد کیش